

[Bertel Dahlgaard.]

i anledning af valutasituationen, opført med godt 300 mill. kr. Hertil kommer de på finansloven opførte besparelser på ca. 100 mill. kr., således at finansloven nu udviser et så formidabelt overskud som 630 mill. kr. Derudover har den højtærede finansminister her i tinget bebudet fortsatte bestræbelser for yderligere besparelser, altså besparelser, der ikke har kunnet registreres her på finansloven, men hvormed poster, der er opført på finansloven, eventuelt senere nedsættes.

Finansloven fremtræder altså med et overskud på 630 mill. kr., og det paradoksale i den økonomiske og finansielle situation er da, at en stat med et så stort overskud på sit statsbudget hverken kan gøre brug af disse overskud til fornuftige foranstaltninger eller lette skattebyrderne af frygt for, at det vil medføre et for stort valutaforbrug. Jeg tror, de fleste efterhånden vil være enige i, at en sådan tilstand kun kan bestå en kortere tid. Den er udtryk for, at økonomien er ude af balance, og det må være en pligt for de magtfaktorer i vort samfund, der er afgørende for landets økonomi, at tilvejebringe balance i den.

Hvilke er nu disse magtfaktorer? Ja, i henseende til landets økonomi og pengepolitik er der tre: der er regering og folketing, der er nationalbanken, og der er organisationerne. Men hver af disse magtfaktorer virker i afgørende grad uafhængig af de andre; i det sidste år har disse magtfaktorer til tider endog modvirket hinanden, og det er en af grundene til valutavanskelighederne. Det kan imidlertid ikke blive ved at gå. Disse tre magtfaktorer må bringes til at samvirke, deres virksomhed må koordineres. Derfor vil det radikale venstre, inden folketinget slutter sin samling, stilleforslag om, at disse tre magtfaktorer træder sammen til indgående overvejelse af, hvorledes den hidtidige splittelse i deres optræden kan bringes til ophør, så de kan trække på fælles hæmmel med hensyn til en varig stabilisering af landets økonomi. Jævnslidende med denne rådslagning vil så overvejelserne i udvalget, der skal beskæftige sig med ændringer i forsvarsordningen, finde sted. Den økonomiske side af denne sag har jo den nøjeste forbindelse med spørgsmålet om den økonomiske sanering. Derfor har

jeg gerne villet fremsætte disse bemærkninger, idet jeg slutter med at sige, at det radikale venstre altså mener, det er absolut nødvendigt, at problemerne nu tages op til behandling i deres sammenhæng, og at vi ikke fortsat behandler tingene spredt og uden et helhedssyn.

Oluf Pedersen: Det vil forhåbentlig snart gå op for det danske folk, at under det bestående skattesystem kan statens og kommunernes udgifter kun gå op. Årsagen er for så vidt ligetil, idet de stigende skatter giver stigende lønninger og større driftsomkostninger. Jeg skønner, at over halvdelen af de ca. 7 milliarder, vi er oppe på i skat til stat og kommune for det finansår, vi nu går ind i, er beløb, der udskrives til dækning af de udgifter, skatterne selv har forvoldt.

Jeg sagde ved anden behandling af finanslovsforslaget, at statens lønudgifter nu var oppe på ca. 1 500 mill. kr.; kommunernes udgifter er antagelig noget mindre, men desuden er der jo andre udgifter, der også påvirkes heraf, således at ca. halvdelen af de 7 milliarder antagelig går til lønudgifter.

Retsforbundet mener, at staten blander sig i for meget. Vi mener, at man ødsler med borgernes penge. Vi hævder, at der trænges til en udgiftsreform, og det kan kun glæde os, at den tanke nu også har fundet tilslutning fra anden side, både fra det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, og jeg synes også, der har været en antydning af det hos den højtærede finansminister.

Retsforbundet kan imidlertid endnu mindre lide de indtægter, som staten lever af. Vi er modstandere af det gældende princip: skat efter evne; vi mener, det er et tosset princip, fordi det bliver efter evne til at vælte byrden over på de svageste. Skal der være mening i det, må man lægge skatten således, at den ikke driver de offentlige udgifter, som det er meningen, skatterne skal dække, op. Derfor mener jeg, det var helt tosset, at man i fjor vedtog at nedsætte amsgrundskylden og vedtog forøget skat på arbejde og forbrug, da det medfører højere driftsomkostninger og fører til større offentlige udgifter.

Jeg mener derfor, at vi også trænger til en indtægtsreform. Hertil vil jeg gerne føje, at jeg tror, at det overskud, som det ærede